



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De diuinis oraculis: & quòd ea meditari oporteat. cap. xlix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

A Nox venit? Homo somno contrahitur : ac fera liberè vagantur, ac singula cibum sibi Creatoris munere concessum querunt. Dies illuxit? Congregantur ferae: atque homo ad opera contendit. Ita nos vicissim inter nos cedimus. *Psal. 103.*
 Lumen & tenebrae sese inuicem expectare non sustinent: verum natura lege sibi aduersantur. *Synesius.*

De diuino sacramento. CAP. XLVII.

B **S**ECRETVM meum mihi, & meis. *Esa. 24.*
 Nolite dare sanctu canibus, nec proiciatis margaritas vestras ante *Mar. 8.*
 porcos: ne conculcent eas pedibus, & conuersi dirumpant vos.
 Nemo mittit vinum nouum in vtres veteres. Alioquin rumpet *Luc. 5.*
 vinum nouum vtres, & ipsum effundetur, & vtres peribunt. Sed vinum nouum
 in vtres novos fundendum est: & vtraque conferuantur.

Salutis mysteria ad quoslibet proicere, atque omnes aequè admittere, qui nec vita puritate, nec exacta ac certa fidei doctrina praediti sint, perinde est, ac si ingentis pretij unguentum in sordidum vas iniiciat. *Basil.*

Mellis dulcedinem quonam tandem pacto ijs exponam, qui ipsius ignari sunt?

C Mystice mystica, & sanctè sancta proloquamur: neque ad profanas aures ea proiciamus, quae minimè efferenda sunt, nec committamus, vt nos grauitate superare videantur, qui demones adorant, atque obscenas fabulas ac res colunt. *Naz.*
 Nefas est sacrosancta mysteria profanis enuntiare. *Philo.*

De sacrificiis: & quòd adulterina sacrificia Deus non admittat. CAP. XLVIII.

D **D**IXIT Dominus ad Cain: Quare iratus es? & cur concidit facies tua? Nonne si bene offeras, malè autem diuidas, peccasti? *Gen. 4.*
 Omnia quaecunque habent maculam in seipsis, non offeres *Leuit. 22.*
 Domino: quia ipsi minimè grata sunt.
 Si offeratis caecum ad immolandum, nonne malum est? & si *Mal. 1.*
 offeratis claudum & languidum, nonne malum est? Offer illud
 duci tuo, si placuerit ei, aut si susceperit faciem tuam, dicit Dominus exercituum.
 Maledictus dolosus, qui habet in grege suo masculum, & votum faciens, immolat debile Domino.

De diuinis oraculis: & quòd ea audire ac meditari oporteat. CAP. XLIX.

E **D**ONITE verba mea in cordibus, & in animis vestris, & suspendite ea pro signo in manibus, & inter oculos vestros collocate. Docete filios vestros vt ea meditentur, quando federis in domo tua, & ambulaueris in via, & accubueris atque surrexeris. Scribes ea super postes & ianuas domus tuae: vt multiplicentur dies tui, & filiorum tuorum in terra. *Deut. 10.*
 Eloquia Domini eloquia casta, argentum igne examinatum, probatum terra, purgatu septuplum, &c. Eloquia Domini igne examinata, &c. Lex Domini immaculata, conuertens animas: testimonium Domini fidele, sapientiam praestans paruulis. Beati qui scrutantur testimonia eius. In via testimoniorum tuorum delectatus sum sicut in omnibus diuitiis. *Psal. 18.*
 Quàm dulcia faucibus meis eloquia *11.*
 P iij *118.*

tua, super mel ori meo. Exultabo & lætabor super eloquia tua, sicut qui inuenit spolia multa. Lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumen semitis meis.

Pro. 9. Lucerna est mandatum legis: & lumen scire legem. Sapiens corde accipiet mandata.

Ecli. 6. Omnem narrationē Dei velis audire: & prouerbia sapientiæ non te effugiant. Cogita in præceptis Domini, & in mandatis ipsius meditare semper. Omnis narratio tua fit in lege Altissimi.

To. 5. Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam habere: & ipsæ sunt quæ testimonium perhibent de me. Et non vultis venire ad me, vt vitam habeatis.

2. Tim. 3. Omnis Scriptura diuinitus inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corrigendum, ad erudiendum in iustitia, vt perfectus fit homo Dei, ad omne opus bonum instructus. G

Basil. Spirituali sermone in Ecclesia emanante, ac pio corde ex Spiritus gratiis, fontis in modum scaturiente, læto animo quæ dicuntur excipe, atque cū gratiarū actione vtilitatis fructum carpe. Neque enim quisquam fulgente Sole oculos obtegit.

In præf. Psalm. Scripturæ sacræ utilitas. Omnis Scripturæ diuinitus inspirata atque utilis est, ob eā causam à Spiritu conscripta, vt, tanquam in communi curandarum animarum officina, sui quisque morbi medicinam eligamus. Medicina enim, inquit ille, magna peccata comprimit. Atque, vt semel dicam, commune bonarum doctrinarum penu est, id quod cuique conducibile est, studio ac diligentia inueniens. Nam & inueteratis animarum vulneribus medetur, & ei, qui recens sanciatuſ est, promptam medicinā adhibet, & eum, qui integra valetudine est, conseruat, ac denique vitia ea, quæ in hac vita, velut tyranni de quadam, animas opprimunt, quoad eius fieri potest, eximit. Ecquid enim hinc non discas? An non fortitudinis magnificentiā? an non exactum iustitiæ studium? an non temperantiæ decus? an non omnibus numeris absolutam prudentiam? an non penitentiæ concipiendæ rationem? an non patientiæ modum? an non denique quicquid boni cōmemorari abs te queat? Hic diuinitatis perfecta doctrina cōtinetur, aduentus Christi in carne prædictio, iudicij comminatio, resurrexionis spes, suppliciorum metus, gloriæ pollicitationes, sacramentorum patefactio. Omnia in Scripturæ diuina, tanquam in amplo ac communi quodam promptuario, recondita sunt. H

Greg. Thaum. Eadem potentia opus est iis, qui prophetant, & iis qui Prophetarum auditores sunt. Neque vnquam Prophetam intellexerit, nisi cui propheticus spiritus sermonum suorum intelligentiam donauerit. I

Chrysof. Tanta est spiritualium verborum suauitas, vt nemo ea satuari queat.

Cum quispiam filij, aut amici, aut cognati, imaginem erexerit, adesse sibi eum, qui abscessit, existimat, ac per imaginem animæ expertem ipsum sibi animo informat. Quam ergo magis nos per diuinas Scripturas sanctorum virorum præsentia fruimur, non quidem corporum ipsorum, sed animorum imaginem habentes? Nam quæ ab ipsis dicta sunt, animarum imaginem præ se ferunt.

simile. Quemadmodum fieri non potest, vt terra imbris minimè perfusa, quamlibet quispiam innumera semina iaciat, spicas producat: eodem quoque modo fieri nequit, vt anima, quæ Scripturæ sacræ fluentis minimè antè rigata est, etiamsi quis innumera verba profuderit, fructum vllum ostendat.

Scripturæ quoque etiam non intellecta utilis est lectio. Charissime, etiamsi eorum, quæ dicuntur, vim minimè noscas, verba tamen ipsa retine. Nam nuda quoque ac simplex Scripturarum lectio sanctitatem animæ comparat. Nec verò hoc tantum lucri consequeris: verum etiam temporis progressu plura scies. Etenim lectiois assiduitas hoc tibi afferet, vt ingenium tuum sponte se aperiat. K

Si charorum hominum imagines non nihil solatij spectatoribus afferunt, quantum magis idem diuinæ Scripturæ imagines præstant? Nam illas vbiq̄e ceruere impossibile est: verum certo loco fixas eas perpetuò esse oportet. Hanc autem, quin quoquò abeas, tecum circumferas, nihil prohibet. Cum enim eam in animi præptuaris collocaris, vbiunque sis, ipsam semper intueri, atque ingentem ex ea vtilitatem percipere licebit.

simile. In Scriptura sacra versari oportet. Quemadmodum enim vinū exhaustum maiorem sedat, sedat,

A *sedat, ac peccatus in letitiam conuertit: sic spiritale vinum animam voluptate afficit.*

Quemadmodum mare omnibus patet, atque alius natat, alius negotiatur, alius piscatur: clemens ac rursus, quemadmodum terra communis est, atque alius iter facit, alius arat, alius adificat: eodem modo dum Scriptura sacra legitur, alius in fide, alius in moribus inuatur, alij simile. per literarum agnitionem superstitione eximitur: pugil denique, vbi Olympicum curriculum cognouerit, doctrinae beneficio ad certamen se comparat, ac pugnat, & palmam adipiscitur, elusis nimirum ac fractis aduersariis, iisque qui veram scientiam viam exagitant.

De diuinis mysteriis.

CAP. L.

B



Go sum panis viuus, qui de cœlo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane, viuuet in æternum: & panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Amen amen dico vobis, nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnem, & biberit meum sanguinem, habet vitam æternam: & ego resuscitabo eum in nouissimo die. Caro enim mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam: & ego resuscitabo illum in nouissimo die. Sicut misit me viuens Pater, & ego viuo propter Patrem: & qui manducat me, ipse viuuet propter me. Hic est panis qui de cœlo descendit: non sicut patres vestri manducauerunt manna in deserto, & mortui sunt. Qui manducat hunc panem, viuuet in æternum.

Non potestis calicem Domini bibere, & calicem dæmoniorum. Non potestis mensæ Domini participes esse, & mensæ dæmoniorum. Nunquid emulamur Dominum? Nūquid fortiores illo sumus? Ego enim accepi à Domino, quod & tradidi vobis: quoniam Dominus Iesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens fregit, & dixit, Hoc est corpus meum quod pro vobis frangitur. Hoc facite in meam cōmemorationem. Similiter & calicem, postquam cœnauit, dicens, Hic est calix noui testamenti in meo sanguine. Hoc facite in meam cōmemorationem. Quotiescunque enim comederitis panem hunc, & calicem biberitis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat. Itaque quicumque manducauerit panem hunc, aut biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo, & sic de pane isto edat, & de calice bibat. Qui enim comedit & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit, non diiudicans corpus Domini.

Moses ait: Mactate agnum immaculatum, & ipsius sanguine ianuas illinite. Quid Chryso- ait? Sanguisne animantis rationis expertis hominibus ratione præditis salutem afferre potest? Ita sanè, inquit. Quemadmodum enim imperatorum status, quamuis & animo & sensu careant, homines tamen & animo & sensu præditos ad se cōfugientes, periculo liberant, non quod ex ære consent, sed quia imperatoris imaginem gerunt: eodem modo cruor etiam ille sensu & anima carens, hominibus animam habentibus saluti fuit, non quod sanguis esset, sed quia sanguinis huius typum gerebat. Cùm olim ianuas sanguine delibutas exterminator vidit, impetum facere non est ausus. Nunc, cùm diabolus, non corporis sanguinem foribus impositum, sed Veritatis cruorem, cruorem inquam Christiferi illius templi fidelium ori aspersum viderit, an non multò magis sese reprimet? Nam cum angelus figuram duntaxat conspiciat, reuerentia affectus sit, quantò magis diabolus conspiciat Veritate fugam capefferit?

Latus miles ille pupugit, ac sancti templi parietem effodit: atque ego thesaurum nactus sum, & opes accepi. Sic in agno quoque contigit. Iudæi agnum iugulabant: & ego sacrificium carpsi ex latere, sanguinem videlicet & aquam.

Quemadmodum mulier filium sanguine ac lacte suo alit: sic Christus eos quos genuit, simile sanguine suo semper alit.